

Interview vragenprotocol met professionals

Inleiding

Dit interview maakt deel uit van een onderzoek naar het hygiënisch gedrag van zwembadbezoekers. De studie wordt uitgevoerd door het VIGeZ¹ en dit in opdracht van de VMM² en het AZG³. Ook het ISB⁴ is betrokken bij het onderzoek. Zij zetelen in de stuurgroep van het project.

- **Voorstelling van jezelf/de organisatie**
- **Doel van het interview**

Via de zwemmers komt er zwemmersvuil in het zwembadwater terecht. Het gaat dan niet alleen over ziektekiemen, maar ook over vervuilende stoffen zoals zweet, urine, haar, huidschilfers, stoelgang en zelfs cosmetica. Om ziektekiemen in het water te doden en om zwemmersvuil af te breken, wordt chloor aan het zwembadwater toegevoegd. Bij het afbreken van het zwemmersvuil worden echter ook een aantal bijproducten (o.a. chloramines) gevormd die schadelijk kunnen zijn voor de gezondheid en voor het milieu. Wanneer zwembadgebruikers in aanraking komen met deze stoffen -via de mond, via de huid of door inademing- kunnen zij last krijgen van hoesten, benauwdheid, geïrriteerde ogen en irritatie in de neus en keel.

Naast allerlei technische vereisten ivm water -en luchtbehandeling in het zwembad is goede hygiëne van baders een belangrijke tool om het hoofd te bieden aan de chloramine problematiek. De introductie van vuil in het zwembad wordt zo immers beperkt.

In navolging van de Wereldgezondheidsorganisatie hebben we 4 gedragingen geselecteerd die we wensen te stimuleren bij zwembadbezoekers om de introductie van vuil in het water te beperken. Dat zijn:

- Douchen voor het zwemmen
- Naar het toilet gaan ipv in het water plassen
- Het voetbad/de voetsproeier gebruiken voor het zwemmen
- Niet-zindelijke kinderen dragen een zwemluier

Via dit onderzoek gaan we dan ook op zoek naar methoden om deze gedragingen bij zwembadbezoekers te stimuleren. Om een set van geschikte en haalbare methoden samen te stellen, organiseren we een bevraging bij verschillende partijen uit de zwembadsector, meer bepaald bij zwembadbezoekers, zwembadpersoneel- en uitbaters en bij een aantal experts, belangenverenigingen en kenniscentra.

- **Doel van het interview**
- **Wat er met de resultaten zal gebeuren**

Op die manier komen we bij uw organisatie terecht. We zouden via dit gesprek graag nagaan op welke manier uw organisatie kan bijdragen tot het stimuleren van hygiënisch gedrag bij zwembadbezoekers. We denken daarbij niet alleen aan de rol van uw organisatie als zwembaduitbater, maar ook als promotor van sport (via campagnes en evenementen). Gezondheidsbeleid in zwembaden

- **Reden waarom jij die ene persoon hebt gekozen als respondent**
- **Doel interview**

¹ Vlaams Instituut voor Gezondheidspromotie en Ziektepreventie

² Vlaamse Milieumaatschappij

³ Agentschap Zorg en Gezondheid

⁴ Vlaams Instituut voor Sportbeheer en Recreatiebeleid

heeft immers een grotere kans op slagen indien het resultaat is van samenwerking tussen partners.

Het gesprek zal ongeveer 1 uur duren en we gaan vertrouwelijk om met alle informatie die u ons vertelt. Nadien wordt de informatie uit alle interviews gebundeld en gebruikt om methodes te ontwikkelen om gedrag bij zwembadbezoekers te stimuleren.

- **Duur van het interview**
- **Vertrouwelijkheid**
- **Procedure van omgaan met verzamelde gegevens en wat er met de resultaten zal gebeuren**

1. Wat is de rol van uw organisatie naar de zwembaden die het zelf in beheer heeft toe? Heeft uw organisatie ook een rol naar andere zwembaden toe?

- **Openingsvraag**

2. Hebt u in het verleden iets vernomen over de problematiek van chloramines in het zwembad? Wat hebt u vernomen?

- **Inleidende vragen**

3. Hoe ernstig acht u dit probleem?

4. Is het een aandachtspunt binnen uw organisatie?

- **Transitvraag**

5. In wat volgt zal ik u een aantal methoden voorleggen die kunnen ingezet worden om zwembadbezoekers te stimuleren om zich hygiënisch te gedragen in het zwembad. Kan u voor elk van deze methoden aangeven:

- **Sleutelvraag 1 en bijhorende bijvragen aan de hand van vignet (uitgeschreven voorbeeldsituaties)**

- *Of u er ervaring mee hebt?*
 - *Zo ja: Of het werkt of niet?*
 - *Zo ja: Of dit werkt voor alle gedragingen (douchen, voetbad/voetsproeier, toiletgebruik, zwemluier)?*
- *Of dit ook haalbaar is in andere zwembaden waar u invloed op hebt?*
- *Wat de rol is die uw organisatie kan spelen om zwembaden te ondersteunen bij het realiseren van deze actie?*

Een informatiecampagne (pictogrammen, affiches, brochures, filmpje, nieuwsbrief, sociale media,...) om de zwembadbezoekers ervan bewust te maken dat hygiëne voor en tijdens het zwemmen belangrijk is.

Het opnemen van het verplicht douchen voor het zwemmen, een verbod op plassen in het zwembad, het verplicht gebruik van voetbad/voetsproeier voor het zwemmen en het verplicht dragen van een zwemluier door niet-zindelijke kinderen in de **zwembadregels**.

Douchen voor het zwemmen en gebruik van het voetbad/de voetsproeier voor het zwemmen wordt afgedwongen aan de hand van '**gedwongen**' faciliteiten.

Het zwembadpersoneel informeert zwembadbezoekers over de noodzaak van hygiëne voor en tijdens het zwemmen en geeft zwembadbezoekers die zich niet correct gedragen op vlak van hygiëne een waarschuwing.
Het kassapersoneel biedt gratis of tegen betaling een zwemluier aan.
Douches, voetbad/voetsproeier en toiletten worden aangepast op maat van kinderen en ouderen (in hoogte afgesteld, aangepaste temperatuur, aangepaste watersterkte, extra houvast, aantrekkelijke inrichting, toilet voor ouder en kind, halfopen toilet,...)
Aangenamer maken van hygiënisch gedrag (douchen, toiletbezoek en voetbad/voetsproeier) via doorvoeren van niet-ruimtelijke ingrepen . <u>Douchen</u> (aanpassen van temperatuur van het water, sterkte van de waterstraal, duur dat water loopt, temperatuur van omgeving), <u>Toiletgebruik</u> (schonere toiletten en toiletvloeren, droge WC-bril, temperatuur van omgeving), <u>Voetbad/voetsproeier</u> (aanpassen van temperatuur van het water, sterkte van de waterstraal, schoner voetbad, aantrekkelijker voetbad).
Aangenamer maken van hygiënisch gedrag (douchen, toiletbezoek en voetbad/voetsproeier) via doorvoeren van ruimtelijke ingrepen . <u>Douchen</u> (meer douches, ruimere douches, het voorzien van opbergruimte, het voorzien van aparte douchehokjes, muur tussen de zwembadhal en de douches wordt zodanig aangepast dat personeel zicht heeft op de douches vanuit de zwembadhal), <u>Toiletgebruik</u> (de toiletten liggen dicht bij het zwembad, de toiletten liggen niet vlak langs de douches, toiletten met toilet voor ouder en kind, halfopen toilet langs zwembadrand, temperatuur van omgeving), <u>Voetbad/voetsproeier</u> (voetbad vervangen door voetsproeier, voetsproeier vervangen door voetbad).

6. Denkt u zelf nog aan andere effectieve (werkt het?) en haalbare (financieel, organisatie, wenselijk,...) maatregelen om zwembadbezoekers aan te zetten om zich hygiënisch te gedragen in het zwembad (douchen voor het zwemmen, niet in het zwembad plassen, gebruik van zwemluiers, gebruik van voetbad/voetsproeier voor het zwemmen)?

- Sleutelvraag 2

7. Wat de rol is die uw organisatie kan spelen om zwembaden te ondersteunen bij het realiseren van deze actie?

- Sleutelvraag 3

Denk hierbij aan:

- *informer en sensibiliseren (van zowel zwembadbezoekers, als personeel, uitbaters en begeleiders).*
- *wat kan uw organisatie doen om ingrepen in de zwembadinfrastructuur en – omgeving ifv aanzetten tot hygiënisch gedrag van de gebruikers te realiseren (lobbyen, advies, financiële ondersteuning, ...)?*
- *en aan regelgeving en aanbevelingen aan zwembaden*
- *verdere professionalisering van uitbaters, personeel, trainers en lesgevers via bv. vormingen, ondersteunende materialen (bv. leidraad mbt organisatie douches, mbt beschikbaarheid zwemluiers, enz.).*

- Ook het inventariseren en communiceren naar zwembaden van aanbod van partners en initiatieven en praktijkervaringen die hygiënische gedrag in zwembad stimuleren, behoort tot mogelijke acties

8. Is het juist om te concluderen dat ... (nog in te vullen op moment zelf) of zou je daar graag nog iets aan toevoegen?

- **Besluitende vraag**